

DISSERTATIO ACADEMICA 10.  
DE  
VIRIS IN FENNIA PERITIA LITTE-  
RARUM GRÆCARUM CLARIS,

CUJUS PARTEM OCTAVAM  
VENIA AMPL. FAC. PHILOS. ABOËNS.

*publico examini subjiciunt*

JOHAN. FAC. TENGSTRÔM,  
*Bibliothecarius Vicarius atque Hist. Litter. Adjunctus Ord.*

ET

GABRIEL TENGSTRÔM,  
*Stip. Publ.*  
*Ostrobothnienses.*

In Audit. Philosoph. die XXIV Martii MDCCCXXI.

h. a. m. f.

---

ABOË, Typis FRENCKELLIANIS.





delegandi, convocationem quandam Comitiorum in templis recitari fecisset, Clerumque & plebem simul hortatus esset, ut in salarium Comitiale pecuniam conferrent a). Qua in re utrum ignorantia, an nimia fiducia studioque novandi, an aviditate deceptus egerit, nobis non liquet. —

In Comitibus Holmensibus a. 1686 Noster pariter atque plurimi alii, qui ibidem aderant, Theologi, Catechismus, quem Episcopus Spiegel eodem anno jussu Regio ediderat b), vehementer oppugnavit. Conscripsit etiam *Observata ad novum Catechismum Holmensem*, ubi reprehendit opus hocce, quod desiderentur in textu, Epilogus Deralogi & Efficacia S. Cœnæ, præterea, quod inter partes Christianismi generales Absolutio omittatur, secus quam teneat antiqua ratio in provinciis nostris, quod quidam Articuli omittantur, de imagine Dei, de Angelis &c., quod Scripturæ dicta suis allegationibus priventur c. l. p. In fine hæc habent: *Amplissimos Præsules habeo excusatos & omni suo honori servatos: scio plerosque operi interfuisse, sed non præfuisse, cunctosque multitudine negotiorum publicorum circumventos, parum domi fuisse, & ad hoc ipsam festinationem illis imposuisse. Qui vero ex hoc sustinet idem hoc scriptum intento usui destinare, illum dico in bonitatem Regis, sinceritatem Religionis & ordinis nostri dignitatem debachari.* Adversus has Animadversiones in Clero propositas, comparuit Anonymi cujusdam *Brevis discussio Observatorum ad novum Catechismum Holmensem*, ubi Noster satis acerbè exagitur, adversarius morosus appellatur, fervidorumque

O  
af.

---

a) Vid. Åbo Tidning 1784 p. 213.

b) Vid. ALNANDER *Hist. Librorum prohibitorum* p. 26. FANT *de rebus sacris in Suecia a R. Carolo XI emendatis* p. 7, l.

affectuum infimulatur: Absolutionem non sine simpliciorum scandalo in Suecia ut novum caput Catecheseos Lutheri præter quinque reliqua constitui posse, aseritur: Allegationibus Dictorum Sæ Sæ ornatos esse multos libros Catecheticos, — haud paucos illas non habere additas, monetur. Ad hanc Discussionem refellendam a Nostro domum reverso, anno sequente exarata est. *Observatorum ad novum Catechismum Holmensæ Apologia brevis, docens brevem eorum Discussionem, ab anonymo quodam scriptam, esse levem, quam una cum Observatis suis primis & Anonymi illius Discussionem Eorum, ad Facultatem Theologicam Aboënsē transmissit c),* adjectis litteris, Wiburgi d. 9 Apr. 1637 datis, unde sequentia ad historiam controversiæ de Catechismo Spegeliano illustrandam excerptere operæ pretium fuerit: *Prodiit Holmiæ — — — novus Catechismus mandato Regio nobis omnibus futurus liber symbolicus; sed ita scriptus, ut novos habeat complures, — — — Damna- batur ille passim. — — —* *Inter strepitus & curas comitiales scripsi & ego quædam ad illum observata, quæ auctoribus obtuli expendenda in loco nostro sacro; sed non dignabantur illa aliqua ventilatione; rem itaque, exactis duabus septimanis, detuli ad illustrissimum quendam Virum, literarum Patronum magnū,* &

- 
- c) Servantur hæc scripta in Archivo Facultatis laudatæ breviterque recensentur a Reverendis. TENGSTRÖM in *Åbo Tidning*, 1803 N:o 51. Apographa eorum in Bibliotheca Lincopensi exsare novimus ex *Linköpings Bibliotheks Handlingar* 1 Del. p. 26. — Etiam huic controversiæ se quodammodo immiscuit SVENONIUS, censura sua Catechismum Spegelianum perstringens. Ejus sunt Notæ nonnullæ in *Catechesin Suecam per quæstiones digestam*, ac Holmiæ impressam hoc anno 1686, scriptæ pro paedagogis, examinatoribus, rudiorumque auditorum informatoribus in communi, potissimum in *Diœcesi Aboënsi*, quæ iidem in Archivo Fac. Theol. Ab. supersunt. Nomen Svenonii ad eandem expresum non est, illum vero auctorem earum esse aliorum operum ipsius commemoratio indicat.



Et sic demum identidem ob omiffas Lutheri nonnullas quaestiones, strepente quodam Theologo Upsaliensi, cum denique accederent cujusdam Theologi alius observationes eruditae, Catechismus examini subiectus, Et mox repertus indignus, qui isto pro more titulo floreret; imo — — — totus Regio Placato condemnatus. Sed antequam sic solveretur opus, in laboris sui defensionem, excurverunt Auctorum quidam — — —. Et tum ab istis animis me praesente audita verba: scribendum esse contra ista Observata, refutanda esse illa, Et rursus alia vice, 8 Novemb me absente, ac Banki revisione occupato, non dictum modo a quodam, ista observata mereri observationes, sed Et a ceteris, qui mensae adsidebant, adfensum additum — — —. Mox igitur idem factum, Et finitis feriis Natalitiis vulgata a quodam Tenebrione observatorum meorum Discussio brevis — — —. Me latet, cui haec debeat suos natales. — — — Sub primos suae lucis radios, die 24 Januar. Upsaliae ipsam occuparunt meae manus: uti mox ex itinere domum reversus inveni exempla, aliud Narva huc per quendam Professore itinerantem deportatum. — — — Quia igitur iste Tenebrio mea observata rodendo persequabatur, Et post varias instigationes personales loquebatur etiam, ubi sacro silentio deberet uti, in venerationem tam argumenti sacri, quam Placati Regii, non potui quin laborem ejus, discussionem istam, sumerem in manus, ostenderemque prolatis argumentis, eam aequalevem esse ac brevem. Ad vestram Rev. Facultatem Theolog. haecce opuscula jam transmittito. — — — non indignabor, si judicium vestrum detexerit aliqua schedula. — — — Servate ergo Vos haecce tenella in Archivo vestro, ut videat posteritas, si quae dabitur, me nec sibi, nec mihi defuisse.

Refertur porro fuisse Nostrum inter Episcopos, quibus, a. 1695, emendatio Libri Psalmorum Ecclesiae Svecanae com-

mitteretur d): itemque Eum in Concilio Episcoporum & Superintendentium Holmiæ a. 1695 convocato adfuisse & S:æ Regiæ Majestati consilia de Gymnasio Scholisque Dioceceos Wiburgensis sustentandis subjecisse, unde hæc post mortem ejus fructum aliquem perceperint.

Ibi quindecim hebdomadas asthma f. difficultate spirandi lecto affixus, sub morbo gravissimo absolvit opus sibi demandatum, computationem temporum Veteris & Novi Testamenti, editioni novæ, quæ parabatur, SS. Bibliorum Svecice verforum præsigendam. Ex adversa valetudine nondum refectus, contra consilia amicorum & propinquorum mense Julio ejusdem anni domum petivit. Wiburgum vero advectus naturæ debitum solvit d. 25 Julii 1696 e).

Bis matrimonium inierat Noster: primum cum CATHARINA LÄYEL (f. LEGEL, LEJEL), filia Mercatoris Holmenfis JAC. LÄYEL & MARGARETHÆ *Claudii* filiæ de Klippingsberg, Kassinge &c. quam, d. 22 Aug. 1651 natam, uxorem duxerat d. 3 Sept. 1668, quæ vero, nimio gaudio, quod marito inopi-

---

d) Cf. *Svenska Mercurius* 4:de Årg. 4:de Del. p. 3. f. LOENBOM *om Svenska Bibel-Öfversättning* p. 85. f. FANT *de rebus sacris in Svecia a R. Carolo XI emendatis* p. 6. f.

e) STIERNMANN *Aboa Liter.* p. 79. vitio typhotico habet: a. 1699. Cf. M. J. ALOPÆUS l. c. p. 366 not. y). Præter STIERNMANN l. c. p. 77. ff. vitam Nostri breviter recenset RHYZELII *Episcoposopia* P. II. p. 56. Reverendiss. TENGSTRÖM *Progr. ad celebranda solennia sacra summorum in Theologia honorum* — — distribuendum d. 14 Jun. 1818 datum. Nos secuti sumus inprimis *Personalia* adjecta Concioni funebri JACOBI LANG excitatæ supra p. 102. f. ubi etiam cetera in memoriam Nostri edita scripta, recensentur.



pinato e Suecia reduce perceperat, in morbum delapsa, obiit d. 28 Nov. 1675, unum filium duasque filias superstites relinquens f), quorum liberorum non nisi una filia, Secretario, deinde Aslesfori Carolo Adlerstedt nupta, post mortem patris, in funere præsens, supererat. Aliquot annos post hoc conjugium dissolutum, d. 2 Oct. 1681 uxorem duxerat filiam adolescentem Mercatoris Holmensis ERICI HANSSON, MAGDALENAM, quæ marito superstes vidua relicta est. Ex hac non nisi unam suscepit filiam, quæ vero anno ætatis tertio defuncta est. — Anno 1681, cum Holmiæ commoraretur, gravissimo damno rei familiaris afflictus est, ædibus suis cum libris aliisque bonis, quæ a. 1679 Narvam commigrans Abosæ reliquerat, incendio, quod urbem nostram anno dicto vastavit, deletis.

Virum acerrimi ingenii Nostrum non fuisse satis constat; attamen celebrandus est, utpote qui ad humanitatem litterasque in patria nostra introducendas & promovendas pro rata contulerit. Laudibus eximiis efferuntur merita Ejus in Oratione ARVIDI ALOPÆI supra excitata, unde nonnulla, quamquam studio erga Nostrum aut artificio Oratoris, heroa suum impensius laudantis, libera fortasse non sunt, excerpere liceat: — — — *Disolutos profecto ac diffuentes Ecclesiasticorum mores dictis severis, aut remotione ab officio, constringere atque frænare utile duxit; id agens, ut vita ministrorum ubique cum doctrina plura valeret. Reputabat enim, aut non docendum, aut moribus docendum esse. Nihil unquam ille in dicenda sententia aut metui aut gratiæ dedit; numquam quicquam veritate prius aut antiquius habuit; numquam ad cujusquam voluntatem orationem suam accommodavit. Itaque quoties ipse de*  
*sug-*

---

f) Ex Progr. A, Kempe d. 5 Dec. 1675 dato.

suggestu verba pro concione fecerat, toties dictis majestatem quandam inesse ostendit, componens sermonem non ad pompæ affectationem sed ad divinam sanctitatem; oracula sacra inculcavit mentibus cum pondere ac efficacia ferme invicta; in hoc Dei sacro negotio exesse debere pravam illum quidem, sed multis familiarem affectum fastum, placendi studium & arrogantiam. Minimeque illorum probavit mores, qui conciones sacras distincte proponunt, confuse autem & tumultuarie, sine succo, sine sanguine tractant; sensum, quem spiritus Dei intendit, pervertunt; & licet poetarum arcana non penetraverint, nimium quantum tamen utuntur licentia poetica, cum sermones sacros infarciunt fabulis, ineptiis & nescio quo levitatis ornatu, quem nemo nisi qui pari fuerit ingenio potest laudare. — — — Porro quæ vivendi disciplina ipsi cum suis, quæ laris domestici sanctitas? quem nemo ingressus umquam erat, qui non industriæ, continentiae & frugalissimæ gravitatis laudator receserit. — — —

Ex Disputationibus Academicis Nostri in Catalogo Lideniano recensitis FANT *Hist. Litt. Gr. in Suecia* commemorat *Commentarium in S. Pauli Apost. Epistolam, quæ est ad Hebræos*, qui vero, præcipue dogmaticus, tricis scholasticis refertus, accurato examine judicioque vix dignus est, quamquam fortasse illa ætate, qua prodiit, pariter atque alia ejusmodi Syntagmata primis lustris Academiæ edita, juventuti Compendii loco usui fuerit g) Modeste auctor ipse de opere suo judicat: *Tenuia sunt, fateor, inquit, mea omnia, quod meliora depromere non potuit ingenium subsidiis fere omnibus destitutum. Non heic terrarum consulere licet Bibliothecam Oxoniensem, nec ad Vaticanam recurrere, imo nec mediocre videre (quam querelam quisquis his in oris litteris operam navans vel hodieque,*

---

g) Cf. *Abo Tidningar* 1799 N:o 13.



que, quantumvis uberioribus gaudens subsidiis, facile, meritoque, repetat). *Paucis adminiculis oportet nos adquiescere, ac plerumque iis, quæ contingenti beneficio manibus nostris ingessit fortuna.* Ex pagina ultimæ proximæ præcedentæ, animi causa heic apponimus observationem circa modos salutandi. Ex Gallico serviteur verbo prompti officii, nunc vulgo salutant, min tienst, min tienare &c. prorsus sicut ante nos per vanitatem, salutare didicerunt Germani: sed hic modus totus civilis est: non decet igitur eum apud cordatos & Christianos sapius ingeminare. Et qui sic salutant, id est, qui sic officia promittunt, re ipsa inveniuntur parum omnino officiosi esse: vel quod fatigentur iidem singulis serviendis; vel quod a Deo mulctentur, quod modum sacrum extinguunt civili: Tu ne fidito his talibus, quando gratiosam præbent suam vocem, suadet Salomon. Proverb. 26, 25.

Nostri Historia Ecclesiastica, itidem Disputationibus Academicis edita, adeo conjecturis opinionibusque absurdis & ridiculis scatet, ut nullus pretii jure habeatur h). Sed illa ætate omnes fere rerum Svecicarum scriptores, præpostero amore patriæ perturbati, nulla non susceperunt commenta ad probandam antiquam gloriam gentis suæ i). — Vitam Ansgarii, quam

---

h) Cf. HEINRICI PIPPING supra citata *Trias Decadum* &c. p. 1379. MOLLERI ad *Sveciam Literatam Johannis Schefferi Hypomnemata* p. 426. GÖRWEILL *Sammlaren* p. 343 not. \*\* (ubi vero perperam refertur, Nostrium postremo fuisse Episcopum Narvæ). WARMHOLTZ *Biblioth. Hist. SvecGoth.* Part. IV. p. I. ff. LAGERBRING *Sammandrag af Svec Rikes Historia* 4te Del. 2dra Uplagan, p. 118. RADLOFF *Beskrifning öfver Åland* pp. 5, 7. 140.

i) In *Fortsetzung d. altem. Welthistorie, durch eine Gesellschaft von Gelehrten ausgefertigt, 3te Th. verfasst von A. L. Schlözer*, p. 258. Noster inter alios rerum Svecicarum scriptores sic nota-

quam STIERNMAN Ab. Lit. p. 20, CEDERHAMN in *Catalogo Dissertationum, quæ ad illustrandas res Suecicas faciunt*, p. 14 excitat, ad Nostri Historiam Ecclesiasticam pertinere ex Catalogo Lideniano, Sect. III. p. 42 patet, atque etiam specialiter observatum est a WARMHOLTZ l. c. P. IV. p. 30. f. — Notitiam cultus ethnici antiquorum Fennorum, & postea ortarum superstitionum Papisticarum, quam sistit BÅNG *Hist. Ecclesiast.* L. VI. c. 6., quod ipse indicat, sumtam esse ex AGRICOLÆ Præfatione Pfalterii Fennice versi, annotavit cum PORTHAN in Historia sua Sacrorum Bibliorum Fennice versorum in Novellis Aboënsibus a. 1778, tum WARMHOLTZ l. c. P. I. p. 280. — De iconibus Lapidum Rubicorum, quæ in Nostri Hist. Eccl. exhibentur, vid. WARMHOLTZ l. c. P. III. p. 247.

Præterea a Nostro sequentia edita sunt scripta: *Christeligh Lijkpredikan, tå — Adsesforn i dhenna Höglofl. Kongl. Hofrätt i StoorFurstendömet Finland, &c. — Hern Michael Gyldenstålpe, til Jacoula, Kerreshem och Ingoisberg, &c. — begroffs i Åbo Domkyrckio den 30 Julii, anno 1671. Hållen af aff Petro Bång —. Åbo, tryckt aff Petter Hanson, Acad. Typogr. 4:o. Plagulæ 4 cum dimidia (Folia 18) connumeratis Personalibus.*

*Christeligh Lijk-Predikan öfver — — — Mag. Henricum Carstenium, Vålförordnad Biskop i Wijborg: tå Hans salige bekamen — — — blef beledsagat til sin Graaf och Hwijlo-Cam-*

---

*tur: Datin steigt mit der Schwedischen Geschichte bis an die Zeiten des Darius Hyflapis, Botin bis an den Cyrus oder gar bis an die Zerstörung von Troja, Johannes Magnus, La Combe und die Englischen Verfasser der allgemeinen Welthistorie bis an Magog und den Babylonischen Thurbau, der Finnische Bischof Bong aber bis an Adam den Stammvater aller Menschen hinauf,*



*Cammar uthi Wijborgz Doom-Kyrckia, Feslo Trinitatis (den 3 Junij) anno 1683. Hållen derfammaflädes af Petro Bång. Tryckt i Åbo hoos Johan L. Wall, A. T. Continent, connumeratis Personalibus, plagg. 6, ex Borgå Gymnasti Historia, författad af Magnus Jacob Alopæus p. 242. ubi simul specimen quoddam laudatæ concionis funebris exhibetur, ex quo in universum de Nostri concionandi methodo judicari potest. Cf. POTHAN Historiola-Concionum Sacrarum Fennicarum p. 21 f. & passim.*

*Christelig Lijk-Predikan: tå Kongl. Maj:tz — — — Troo Man, och välbestälte Öfverste öfver Carelske Regimentet till Häft, den Högh-Ädle och Vålborne Herren, Herr Bernhardt Melliin, Herre til Fanro, Badsewitz, Culio, Molax och Urpala — begrofs uthi Wijborgz Doom-Kyrckia den 30 Martij, 1683. Hållen af Petro Bång — Tryckt i Åbo hoos Johan L. Wall, Acad. Booktr. 4:o. Plagulæ 7, connumeratis Personalibus k).*

*Christeligh Lijk-Predikan, tå — — — Zacharias Måns-son Eosander, på Kongl. Rådetz och Ammiralens, Högvålborne Grefve Niels Brahes godz, belägne uthi Brahelinna Låhn, värförordnade Hoppman — — — begrofs uthi Doomkyrckian i Wijborg, på första Söndagen efter Trettonde dagen, anno 1688. Hållen af — — — Petro Bång — — —. Tryckt i Åbo, af Johan Winter, Kongl. Booktr. åhr 1688. 4:o. Plagg. 4. cum dimidia, connumeratis Personalibus.*

*— Prediikan — tå — Studiosus Dn. Ericus Cupræus, junior — begrofs — 1684. Hållen af Petro Bång. Wiborg — 1690. 4:o. Plagg. 4 connumeratis Personalibus.*

P

— Lijk.

---

k) Ex STIERNMANN *Ab. Lit.* p. 80 hæc concio funebris anno demum 1685 typis exscripta fuit. Sed videtur error esse typographicus pro 1683.

— Liikpredikan öfver — Her Ericum Cupræum — *Propositum* (8cc.) — så Hans — andelöse Lekamen — — — be-  
grofz — — — 1684, hällen af Petro Bång. Ib. e. a. 4:o.

— Liikpredikan öfver — Hufv. Anna Cröel, Sahl. Herr  
Laurentii Herkepæi, fordom Kyrckioherdens i Taipalsfari —  
Ånkian; — a. 1689. Hällen af Petro Bång. Ib. e. a. 4:o.

— Ruumin Sarna, silloin cuin — — — Matrona —  
Brita Matthiaxen Tytär Hermigera — Her Michael Heint-  
ziuxen — Kirckon Herran, racas Puoliso — haudattin — — —  
1690, pidätty Petrus Bångilda. Ib. 4:o.

— Liikpredikan så H. K. Mts TroMan och Landzhöfdin-  
ge — Herr Berndt Melliin — blef begrafven — 1691. Hällen  
af Petro Bång. Ib. 4:o 1). Plagg. 3 cum dimidia, connume-  
ratis Personalibus.

*Chronologia Sacra, scripta a Petro Bång. Wiburgi An-  
no 1694. Typis impressa a Matthia Syngman, Reg. Gymnasi  
ibidem Typographo. 4:o. (Titulum plenius exscriptum fuit  
STIERNMANN Ab. Lit. p. 80).*

Præterea commemoratur, cum in Personalibus & ARVIDI  
ALOPÆI Officio Supremo tum in STIERNMANNI Ab. Lit. p. 80,  
Nostri: *Exegesis Evangeliorum Dominicalium* Mscr. & *Cate-  
cheta Lutheranus*, qui censura ArchiEp. OL. SWEBILII appro-  
batus, eodem anno 1696, quo auctor defunctus est, prelo  
subjiciendus erat, numquam vero, quantum novimus, prodiit.  
§. 17.

---

1) Titulos hujus & quatuor proxime antecedentium Concionum fune-  
brium, quas omnes, præter eam quæ idiomate Fennico conscripta  
est, oculis usurpavimus, plenius recenset P. J. ALOPÆI *Specimen  
Hist. Litt. Fennicæ* p. 58 f.



## §. 17.

Accedimus jam ad colendam memoriam Episcoporum Aboënsium GEZELIORUM, Patris & Filii, qui non modo Græcarum litterarum exquisita scientia eminuerunt, sed etiam ob industriam insignem, qua cum Dicecesi suæ tum Academiæ per dimidium sæculum præfuerunt, & ob merita alia litteraria civilique longe maxima, in Annalibus Finlandiæ semper, quamdiu virtuti fiat honos, insigniter celebrabuntur.

JOHANNES GEZELIUS, d. 3 Febr. a. 1615 in Vefsmanniæ parœcia Romfertuna, prædio Gezala, unde nomen duxit, natus est, patre Georgio Andreæ, qui, inter Ascesores Judicii Territorialis (*Nämnd*) primarius, avitum fundum antiquo militiæ jure (*Rustningsfrihet*) possidebat, matre Anna Gudmundi filia. Ab anno ætatis septimo Præceptore usus est Boërio MUUR *m*), postea Pastore in Saltvik Alandiæ. Anno 1626 in Scholam Arosiensem missus est, e qua brevi in Gymnasium ejusdem urbis translatus, anno jam 1632 civis fit Academiæ Upsalienfis. Nondum integrum annum prælectionibus Professorum a se frequentatis, ipse Commilitonibus, inprimis ejusdem nationis, & natu majoribus & ante se Academiam aggressis, ex desiderio horum scholas aperuisse traditur.

Anno 1638, peregrinationem litterariam agitans, prius autem aliam etiam Academiam patriæ visitandam esse ducens, Dorpatum se contulit, ubi vero, lauream brevi adeptus, itineris faciendi consilio rejecto, domicilium collocavit, anno ætatis vicesimo quarto ibidem Græcæ & OO. LL. Professor, primum Extra-Ordinarius, deinde a. 1641 Ordinarius, constitutus.

Mu-

---

a) Cf. Reverendiss. TENGSTRÖM *Vita Rothovii* p. 85 ff.

Munus hocce adeo folleter obiisse refertur, ut adolescentes, qui Græcæ linguæ penitus ignari scholas suas adiissent, intra quatuor mensium spatium Græce publice orare & disputare non erubuerint *n*). Non modo binas singulis diebus habuit prælectiones publicas, sed etiam varias Disputationes plerasque Græcas librosque infra recensendos edidit, qui eruditionem suam & in promovenda institutione studium comprobant.

Anno 1643, præter docendi provinciam sibi jam delatam, insuper suscepit E. O. Theologiæ Professionem, cujus nomine anno 1645 Consistorii Ecclesiastici Dorpatensis Aslesfor Diplomate Regio *o*) constitutus est.

Anno 1649 Aslesfor destinatus Collegii cujusdam Theologici, a Regina CHRISTINA in provinciis Sveciæ Germanicis ad defendendam religionem Evangelicam variasque controversias Theologicas dirimendas instituendi, hoc nomine Livoniam jam reliquerat, quamobrem, cum hocce consilium Reginæ deinde ad effectum non adduceretur, suadente Episcopo Arofsensî D. Olao Laurelio curam suscepit Ecclesiæ Skedevi in Dalecarlia, cujus parœciæ Pastor diplomate *p*) Regio designatus est. In hac remota provincia sacerdotio graviore quam splendidiori per decennium fere vacans, interea in obscuritate

adeo

---

*n*) FANT *Hist. Litt. Gr. in Suecia* p. 108. ex præclaris Mss. *Palmshöldianis*, Bibliothecæ Acad. Upsal, additis.

*o*) Autographum servatur inter schedas *Gezelianas* Reverendissimi TENGSTRÖM.

*p*) Etiam hocce, autographum, d. 24 Sept. 1649 datum, inter schedas *Gezelianas* Reverendissimi TENGSTRÖM servatur.

(vermessen)